

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1945 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av kronoparken Restad i Älvsborgs län m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 2 mars 1945 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 202, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:0—5:0.

Jordbruksutskottet som tidigare avgivit utlåtanden, nr 28 beträffande punkterna 3:0 och 5:0 samt nr 37 beträffande punkt 1:0 i förevarande proposition, vill nu upptaga till behandling återstående punkter i propositionen.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till propositionen.

1.

Under punkt 2:0 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att av kronoparken Restad inom Vänersborgs stad ett område om cirka 18,6000 hektar må försäljas till Vänersborgs stad.

Utskottet.

Enligt vad som framgår av utredningen i ärendet finnes för större delen av ifrågavarande område fastställd avstyckningsplan. Av de avstyckade tomterna äro 24 utarrenderade, de flesta till befattningshavare vid Restads sjukhus vilka därstädes uppfört villor. Arrendatorerna ha för tillvaratagande av sina intressen bildat en förening, Restads fastighetsägareförening, som hos domänstyrelsen anhållit att ett antal föreningsmedlemmar måtte få inköpa till dem upplåtna tomter.

Vid besök å området har utskottet inhämtat, att tomtinnehavarna nedlagt ganska betydande kostnader på tomterna. Villorna föreföllo sålunda omsorgsfullt uppförda varjämte fruktträd och bärbuskar planterats samt gräsmattor anlagts. Inom utskottet har därför icke saknats förespråkare för den uppfattningen att ifrågavarande tomter borde av kronan försäljas direkt till arrendatorerna och att Vänersborgs stad därefter borde erbjudas att förvärva återstoden av området. Enär det emellertid som domänstyrelsen anfört torde bliva erforderligt att inom området verkställa nyanläggning av gator och ledningar

i rätt stor omfattning ävensom omläggning av den nuvarande avloppsledning-
en som icke fungerar tillfredsställande, vilka arbeten torde komma att draga
avsevärda kostnader, anser utskottet lämpligast, att exploateringen av områ-
det ombesörjes av staden. Utskottet kan sålunda tillstyrka, att området i dess
helhet för en köpeskillning av 100 000 kronor och på de i propositionen angiv-
na villkoren i övrigt försäljes till Vänersborgs stad. Utskottet förutsätter emel-
lertid, att staden vid försäljning av tomter till de nämnda tomtinnehavarna
icke betingar sig köpeskillningar eller villkor i övrigt som skulle ställa tomtin-
nehavarna i sämre ställning än om de fått köpa tomterna direkt av kronan i
enlighet med i ärendet verkställd värdering.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva att av kronoparken Restad inom
Vänersborgs stad ett område om cirka 18,6000 hektar — om-
fattande delar av fastigheterna Restad 1¹, Gudmundstorp 1¹,
och Brinkebergskulle 1¹ samt från Restad 1¹ avstyckade tom-
terna Restad 1²—1⁴⁷ — vilket område utmärkts med röda
gränslinjer å en av distriktslantmätaren Eugen Gordh vid av-
styckning år 1938 upprättad karta, må försäljas till Väners-
borgs stad för en köpeskillning av 100 000 kronor samt under
villkor i övrigt

att området tillträdes den 1 juli 1945 i då befintligt skick,

att köpeskillningen erlägges kontant vid köpekontraktets un-
derskrivande,

att i köpet ingår en av kronan för områdets behov anlagd
avloppsledning ävensom övriga å området befintliga, kronan
tillhöriga byggnader och anläggningar med undantag av elek-
triska ledningar,

att köparen är skyldig att omedelbart efter köpets avslutan-
de på egen bekostnad ombesörja erforderlig avstyckning av
saluområdet ävensom därvid tåla de jämkningar i områdets
areal, gränser m. m., som kunna komma att bestämmas,

att köparen medgives rätt att nyttja den i västra gränsen av
området gående, till Restad 1¹ och Gudmundstorp 1¹ hörande
samfällda vägen,

att köparen är skyldig respektera såväl ett intill den 1 juli
1946 gällande avtal rörande jakträtt som andra nu gällande
nyttjanderättsupplåtelser inom området,

att å området belöpande skatter betalas av kronan såvitt de
avse år 1944 och tidigare år samt av köparen såvitt de avse tid
därefter,

att kronan skall vara skyldig gottgöra köparen för vad kro-
nan kontant eller i natura uppburit eller kan komma att upp-
bära i form av arrende eller annan avgäld för av försäljningen
omfattad jord för tid efter tillträdesdagen, liksom ock vara

berättigad till motsvarande ersättning av köparen, avseende tiden före samma dag,

att innehavare av över området med vederbörligt tillstånd framdragen elektrisk ledning förbehålles rätt att bibehålla och nyttja ledningen utan rätt för köpare till annan ersättning än gottgörelse av ledningens innehavare för skada till följd av reparation, förändring eller tillsyn av ledningen, samt

att i övrigt bestämmelserna i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

2.

Under punkt 4:o har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att det till kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Havstena nr 4 Mellomgården i Skövde stad hörande hemskiftet om cirka 8,4 hektar må försäljas till Skövde stad.

Utskottet.

Vid besök å ifrågasatt område har utskottet inhämtat, att det till försäljning ifrågasatta området genom sin belägenhet i omedelbar närhet till den nuvarande bebyggelsen i Skövde stad samt jämna och goda beskaffenhet väl lämpar sig att exploateras för stadsbebyggelse. Några särskilda skäl för kronan att behålla området synas icke vara för handen. Utskottet kan därför i likhet med departementschefen tillstyrka, att området försäljes till Skövde stad.

Vad köpeskillingen beträffar har densamma av departementschefen föreslagits till 95 500 kronor, motsvarande ett kvadratmeterpris av 1 krona 25 öre för gatu- och tomtmark och 1 krona för parkområde. Till grund för departementschefens förslag ligga de värden som åsatts marken av uppskattningsnämnden. Ehuru de åsatta värdena synas låga med hänsyn till områdets fördelaktiga belägenhet vill utskottet, då marken avses att exploateras för bostadsbebyggelse, icke motsätta sig desamma. Utskottet kan därför tillstyrka, att området försäljes för 95 500 kronor och på angivna villkor i övrigt.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva att det till kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Havstena nr 4 Mellomgården i Skövde stad hörande hemskiftet (stadsägan nr 139) om cirka 8,4 hektar — vilket skifte närmare utmärkts å en av distriktslantmätaren E. O. Janson upprättad karta över egendomen — må, sedan detsamma avstyckats, försäljas till Skövde stad för en köpeskillning av 95 500 kronor med tillträde den 14 mars 1946 samt under villkor i övrigt

att salulotten försäljes i befintligt skick,

att med försäljningen följer å lotten belöpande andel i byallmänningar å Billingen och i Kåpplunda by,

att lotten tillkommande andel i häradsallmanningen Västra Stöpen undantages från försäljningen,

att försäljningen icke omfattar andra å lotten befintliga byggnader och anläggningar än sådana, som tillhöra kronan,

att förbehåll göres för de jämkningar i lottens gränser, areal m. m., som kunna komma att föranledas av avstyckningen,

att köparen ensam bestrider kostnaderna för lottens avstyckning,

att innehavare av över lotten med vederbörligt tillstånd framdragen elektrisk ledning förbehålles rätt att bibehålla och nyttja ledningen utan rätt för köpare till annan ersättning än gottgörelse av ledningens innehavare för skada till följd av förändring, reparation eller tillsyn av ledningen ävensom för skada, som förorsakas å kreatur,

att köparen må erlægga köpeskillingen enligt 21 § och 22 § B) förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m., samt

att i övrigt bestämmelserna i nämnda förordning skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Stockholm den 8 juni 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

R e s e r v a t i o n

av herr *Svedberg*, vilken anselt att utskottets utlåtande under punkt 1. bort ha följande lydelse:

»Enligt vad som — — — (lika med utskottet) — — — samt gräsmattor anlagts. Med hänsyn härtill anser utskottet att ifrågavarande tomtinnehavare böra få lösa sina tomter av kronan. Utskottet anser sig följaktligen icke kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag om försäljning av ifrågavarande område i dess helhet till Vänersborgs stad, utan synes ärendet efter den ytterligare utredning som torde erfordras ånyo böra framläggas för riksdagen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må förklara sig icke kunna bifalla Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning.»